

АНГЕЛ КАРАЛИЙЧЕВ

ПО-БЛИЗО ДО НАРОДА

Пролетен вятър шуми и разнася над родните простори белия дим на новите заводски комини, които възвестяват надлъж и нашир, че през първите месеци на третата петилетка са избликнали могъщи творчески сили и за тях няма преграда. Първият секретар на Централния комитет на Българската комунистическа партия Тодор Живков в своя доклад за развитието на народното стопанство, за подобренieto на материалното и културното положение на народа и за преустройството на държавното ръководство подчертава пред Народното събрание, че социализмът у нас излезе победител и е създаден нов социалистически обществен и държавен строй. Свършено е с експлоатацията на човек от човека. Не може да разчита на стопански и културни блага оня, който не се труди. Само през последното десетилетие младата републиканска индустрия умножи над четири пъти своето производство. Отива си вече старото село на дървеното рало, на раздробените дедовски ниви, на газената лампа, на неправдата и на горещата сиромашка сълза. Появиха се общонародни поля без синури, без волски впрягове и магарешки каручки. Могъща техника отмени крушовото рало, сърпа и диканята. Всички знаят, че големият прелом в индустрията и селското стопанство не стана светкавично и със замах на магическа пръчка. Революционните промени следваха една след друга, с неумолима логика събаряха навсякъде прогнилите темели на стария свят и отваряха път на новия справедлив живот. И макар че още не са доизкоренени плевелите, които заглушаваха в миналото нашата обществена, стопанска и културна наредба — почвата е богато наторена и подготвена за здравите семена на новата петилетка.

В първите дружини, които крачат към бъдещето и челата им са окъпани от светлината на утрешните честити дни, се наредиха най-личните народни синове и дъщери. Те водят голямото хоро и никак не приличат на своите бащи и деди, макар че са се родили и пораснали в немотия и тъмнина духовна. Могъщият чук на социализма пред очите ни моделира майсторски произведения от неодялания камък. Той променя и земята и хората. Ние срещаме навсякъде строителите на социализма, наблюдаваме ги, когато работят, радваме се на техните достижения, чукаме чашите си с техните по трапезите, правим заедно съвещания и макар че години наред общуваме с новите герои на републиката, те не са още намерили онова внушително художествено превъплъщение в нашите произведения, каквото заслужават. Българските писатели правят упорити усилия да разрешат тая отговорна задача и да покажат цялостно преломната епоха и нейните представители такива, каквито са — обикновени човеци, често пъти с недостатъци и слабости, но все пак забележителни осново-

положници на дела, небивали в нашата история. Не ражда ли българската майка юнашка такива чеда, каквито е раждала в миналото? Далеч от истината е оня, който пренебрежително твърди, че днес нямаме талантиливи и високо надарени майстори на перото. Не е вярна и упорито насажданата мисъл, че писателите са се отдалечили от трудовия човек и не познават неговите мисли, пориви, радости и затруднения. Никога нашите писатели не са били по-близо до своя народ, отколкото са сега. И никога ръководителите на държавата не са полагали такива бащински грижи за създаване на трайни литературни паметници, каквито полагат днес. Живата връзка с народа, присъща на писателите от края на миналия и началото на днешния век, не е прекъсната. Тя е станала още по-крепка и осмислена. Източникът на писателското вдъхновение не е пресъхнал и няма да пресъхне. Твърде много се увеличат ония, които пишат слаба бележка в свидетелството за зрелост на днешната българска художествена литература. Черногледни съдници и отрицатели имаше в миналото на път и на кръстопът. Те оспорваха произведенията на такива крупни писатели като Вазова, но безпощадната метла на времето измете техните имена от българската книжовна градина. Когато говорим за слаби страни в произведенията на днешните писатели и значително изоставане от бурното развитие на социалистическото наше общество, трябва най-напред да не забравяме колко много израсна в годините след 9-ти септември нашият читател, с какво будно внимание следи образците на съветската литература и какви големи станаха неговите духовни потребности. Читателите при всички обсъждания на книги дават заръки за повече и по-хубави книги. Това е тяхно неоспоримо право. За щастие издателствата им предлагат не само книгите на съвременните наши писатели.

Литературни пътища има много, но един е пътят, който води право към народното сърце и всеки писател се стреми да го налучка. От време на време мнозина се отклоняват и хващат погрешна посока. Винаги са успявали само ония, които служат вярно и предано на своето отечество при изобразяване на неговата вчерашна историческа съдба и днешна социалистическа действителност.

Задуха развигорът на петилетката. Припламнаха нови огньове в сърцата на хората. Раздвижи се 31 трудов подвиг работният народ. Един след друг напуцат гнездата си и литературните работници. Те тръгват по разните краища да видят, да проумеят истинските пориви и да им дадат израз в своите нови произведения. Китайците казват, че повече ще научиш, ако извървиш 10 хиляди ли, отколкото да прочетеш 10 хиляди книги.

Ние сме убедени, че скоро ще се разтворят пъпките на невиджани досега цветове.